

Emne: Nye forhandlinger om VE på land? kommunernes stemme skal høres

Kære alliancepartnere

Regeringen har netop præsenteret sit udspil [Fair. Fornuftig. Fleksibel.](#) om mere vedvarende energi på land. Udspillet rummer enkelte positive elementer – som billig strøm til naboer og hurtigere sagsbehandling – men kommunernes rolle og økonomiske rammer er endnu en gang fraværende.

Det er bekymrende, for det er kommunerne, der planlægger og godkender projekterne, og uden stærkere lokale redskaber bliver det svært at skabe den nødvendige fart i udbygningen.

På vegne af alliancen fastholder vi derfor, at et grønt udviklingsbidrag er helt centralt i de kommende forhandlinger. Modellen er enkel: fire øre pr. produceret kWh tilbage til de kommuner, der lægger jord til sol- og vindprojekter.

Hvis ordningen havde været gældende i 2024, ville det have givet over en halv milliard kroner til kommunerne på landsplan – midler, der kan gå direkte til velfærd, sagsbehandling og lokal udvikling og dermed sikre både lokal opbakning og tempo i den grønne omstilling.

Forhandlingerne går i gang

Forhandlingerne om regeringens udspil starter i næste uge. Fra alliancens side har vi allerede rakt ud til alle medlemmer af Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg (KEF) samt en række særlige rådgivere, politiske sekretariater på Christiansborg og nøglepersoner i ministerierne.

Men den stærkeste stemme er den, der også høres lokalt. Vi opfordrer derfor alle alliancekommuner til at bruge deres egne netværk og tage fat i lokalt valgte folketingsmedlemmer og andre relevante kontakter. Flag gerne alliancens synspunkter og understreg behovet for et udviklingsbidrag, så vi sammen kan påvirke forhandlingerne til at indeholde reelle lokale gevinster.

Elafgiften reduceres markant

Som en del af finanslovsudspillet har regeringen besluttet at reducere elafgiften til EU's minimumsniveau på 0,8 øre pr. kWh i 2026 og 2027. Det er en markant lempelse, der samlet løber op i omkring 14 mia. kr.

Den lavere elafgift gør det mere udfordrende at finansiere et grønt udviklingsbidrag gennem elafgiften, sådan som vi hidtil har foreslået. Business Region MidtVest fastholder, at elafgiften fortsat er vores foretrukne finansieringsvej, men vi er samtidig åbne over for andre modeller, der kan sikre nye, varige midler til kommunerne. Det afgørende for os er, at udviklingsbidraget finansieres med reelle ekstra ressourcer og ikke via omfordeling af det eksisterende kommunale bloktilskud.

Økonomiaftalen – anerkendelse er godt, men nye midler er nødvendige

Tilbage i juni blev det som et led i kommunernes økonomiaftale besluttet at afsætte 200 mio. kr. fra puljen *Sammenhæng og balance* til kommuner, der lægger jord til grønne energianlæg. Det er positivt, at staten anerkender kommunernes indsats – og vi glæder os over, at også eksisterende produktionskapacitet bliver belønnet.

Men pengene er ikke nye midler. De kommer fra det fælles kommunale bloktilskud, hvilket betyder, at der blot sker en omfordeling mellem kommunerne i stedet for, at der tilføres ekstra ressourcer til den grønne omstilling.

Derfor bør vi som alliance stå fast på, at en reel løsning er et grønt udviklingsbidrag finansieret via elafgiften eller en anden model, der skaffer nye midler.

Alliancefællesskabet vokser

Vi glæder os samtidig over at kunne byde Randers Kommune og Bornholms Kommune velkommen i alliancen. Med de to nye medlemmer består vores partnerskab nu af 26 kommuner fra hele landet – en stærk og bred kreds.

Presse og synlighed

For at sende et klart signal til Christiansborg er det afgørende, at vi alle bruger de næste dage til at gøre vores stemme gældende.

Vi vedhæfter derfor en pressemeddelelse, som frit kan tilpasses og udsendes lokalt eller regionalt. Indsæt gerne egne borgmester-citat(er), lokale tal eller eksempler, så historien får en stærk lokal forankring. Jo flere kommuner der markerer sig, jo sværere bliver det at overse kommunernes rolle i forhandlingerne.

Giv os meget gerne besked, hvis I lykkes med at komme i pressen eller laver indlæg på sociale medier – og sig til, hvis vi kan være behjælpelige med presseaktiviteter eller koordinering af indsatser, så vi kan støtte op og dele jeres budskaber bredt.

Med venlig hilsen

Camilla Abildgaard Norup

Politisk konsulent

+ 45 24 82 92 82

camilla.norup@br-mv.dk

**Business Region
MidtVest**

Torvet 5, 7400
Herning

Regeringen vil mere grøn strøm – men kommuner er igen udeladt som centrale medspillere

Syv kommuner i Business Region MidtVest hilser regeringens udspil velkommen, men ser store huller og peger på et konkret forslag som vejen til hurtigere grøn omstilling og grøn velfærd.

Regeringen har præsenteret planen "Fair. Fornuftig. Fleksibel" med løfter om at sætte fart på udbygningen af sol og vind på land. Business Region MidtVest, et samarbejde mellem syv midt- og vestjyske kommuner, anerkender ambitionen om mere grøn energi – men ser samtidig et udspil, der efterlader centrale spørgsmål ubesvaret. De kommuner, der i praksis skal planlægge og godkende projekterne, får stadig ingen nye økonomiske muligheder til at sikre, at målene kan indfries. Kommunerne bliver igen udeladt som relevante medspillere i udbygningen – og det undrer.

"Det er positivt, at regeringen nu anerkender, at den nuværende compensation ikke er tilstrækkelig, og at der skal mere til, hvis vi skal sikre lokal opbakning til udbygningen af vedvarende energi og adgangen til mere grøn strøm. Men i det samlede udspil savner vi en tydeligere anerkendelse af kommunernes rolle, for det er os, der skal planlægge og godkende projekterne, hvis målene skal blive til virkelighed," siger Dorte West, formand for Business Region MidtVest og borgmester i Herning Kommune.

Flere penge til naboer – men ingen ressourcer til dem, der får det til at ske

Regeringen lægger op til at forhøje nabokompensationen i form af en øget VE-bonus, men Business Region MidtVest ser kun begrænset effekt af at styrke en ordning, der i forvejen ikke skaber tilstrækkelig lokal opbakning. "Når man hæver en compensation, der ikke virker, flytter det ikke på det grundlæggende problem. Vi har brug for en model, hvor de borgere, der lægger jord til den grønne strøm, kan se konkrete forbedringer i deres hverdag," siger Dorte West.

Business Region MidtVest understreger, at finansieringen af den grønne omstilling ikke alene kan lægges på udviklerne, som betaler VE-bonus. Det pointerer Erik Flyvholm, medlem af bestyrelsen i Business Region MidtVest og borgmester i Lemvig Kommune: – "Hvis vi for alvor skal sætte tempo på den grønne omstilling, skal vi se initiativer fra regeringen, der forholder sig til reelle lokale gevinster og ressourcer. Det giver ikke mening at pålægge udviklerne en større økonomisk byrde – det er i høj grad et nationalt ansvar, for mens byrderne bæres lokalt, er det en fælles, national nødvendighed og ambition at sikre mere grøn strøm."

Vi vil veksle vindmøller til velfærd

Som en del af løsningen peger Business Region MidtVest på et grønt udviklingsbidrag, hvor kommuner modtager fire øre for hver kilowatt-time grøn strøm, der produceres lokalt. Med produktionen af sol og vind på land i 2023 ville ordningen have givet over en halv milliard kroner til landets kommuner – heraf omkring 150 millioner kroner til de syv kommuner i Business Region MidtVest.

Forslaget har bred opbakning. I alt 26 kommuner på tværs af landet står bag modellen, som også støttes af Rådet for Grøn Omstilling.

“Vi kalder det at veksle vindmøller til velfærd. Pengene kan bruges til alt fra flere sagsbehandlere og hurtigere godkendelser til investeringer i skoler, ældrepleje, natur og lokal infrastruktur. Det er sådan, vi skaber reel lokal gavn af den grønne strøm,” siger Dorte West.

En vindmølle kan give otte nye velfærdsjob

Et konkret eksempel viser potentialet. Thyborønmøllen, som ejes af 2.800 lokale andelshavere i samarbejde med Thyborøn Havn og Vestas og som netop har vundet KL's Klimapris 2025, har en årlig produktionskapacitet på 80 gigawatt. Hvis afregningsmodellen blev indført, ville møllen alene give 3,2 millioner kroner om året til Lemvig Kommune – nok til at finansiere otte fuldtidsstillinger som social- og sundhedsmedarbejdere eller syv fuldtidsstillinger som pædagog.

“Det er et konkret billede på, hvordan grøn energi kan omsættes direkte til bedre velfærd, hvis vi får en national model, der deler gevinsten med de lokalsamfund, der lægger arealer til. Og med al respekt er det småpenge for den statslige kasse, men har enorm betydning for den enkelte kommune,” understreger Erik Flyvholm.

Udviklingsbidraget gavner også erhvervslivet

Mange virksomheder – både store koncerner og små og mellemstore virksomheder – mærker allerede de negative konsekvenser af stilstand i opsætningen af VE-anlæg. Det skaber usikkerhed, påvirker ordrebøger og hæmmer investeringer. Derfor efterlyser Business Region MidtVest en offensiv grøn industripolitik, der giver stabile rammer og klare incitamenter til etablering og drift af grøn energiproduktion.

“Udviklingsbidraget er vores forslag til en målrettet ordning, der også fremmer lokal erhvervsudvikling, skaber arbejdspladser og sikrer tempo i udbygningen,” siger Erik Flyvholm.

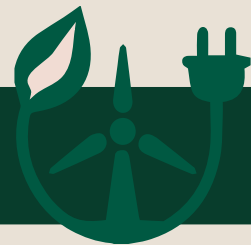
Yderligere information kontakt:

Nicolai Houmark Lauridsen, Sekretariatschef Business Region MidtVest

Tel: 29 31 26 67

Mail: nicolai.lauridsen@br-mv.dk

ALLIANCEERKLÆRING

Danmarks grønne ambitioner for vedvarende energi kan ikke indfries med de nuværende muligheder for kompensation

Danmark står over for en afgørende opgave med at sikre den grønne omstilling. Som nation har vi ambitiøse mål om at Danmark i 2030 skal firedoble den vedvarende energiproduktion på land og være uafhængige af fossile brændsler inden 2050. Kommunerne spiller en helt central rolle, hvis vi skal sætte handling bag ordene og gøre vores klimamål til virkelighed. Men de nuværende rammer for udvikling af vedvarende energi på land er ikke tilstrækkelige til at sikre den nødvendige fremdrift.

Derfor er der behov for en ny model, der fremmer lokal opbakning og skaber de nødvendige økonomiske incitamenter for kommunerne til at prioritere og levere på de nationale klimamål. Med inspiration fra Norge foreslår vi derfor indførelsen af et Kommunalt Udviklingsbidrag, som sikrer en retfærdig deling af værdien fra grøn energiproduktion.

Grøn omstilling med lokal opbakning

I dag oplever mange kommuner, at nye energianlæg mødes med lokal modstand, som bremser mange spirende projekter. For et stigende antal borgere føles det som en byrde – ikke en gevinst – at lægge jord til vindmøller og solceller. Vi kan ikke ignorere den frustration, som opstår, når lokalbefolkningen oplever, at deres lokalområde betaler prisen, mens fordelene går til resten af landet.

Derfor er det afgørende, at borgere og kommuner, der lægger jord til grøn energiproduktion, mærker værdien og oplever konkrete fordele. Et udviklingsbidrag, baseret på produktionen af grøn strøm, vil sikre mærkbare økonomiske ressourcer til lokalsamfund, som kan bruges efter kommunens eget ønske til et løft af den nære velfærd, klimatilpasning, biodiversitetsprojekter, erhvervsudvikling eller innovation.

500 millioner til frontløber kommuner

Forslaget indebærer, at en del af elafgiften reserveres til kommunerne. Et udviklingsbidrag på 4 øre pr. KWh grøn strøm vil give årlige midler, der belønner både eksisterende og fremtidige VE-projekter. For de danske kommuner, der har taget udbygningen af vedvarende energi til sig, vil det i 2023 svare til et årligt provenu på omkring 500 millioner kroner. Dette vil skabe et direkte incitament til at accelerere udbygningen af vedvarende energi på land, samtidig med at det skaber balance og udvikling i hele landet.

Vi opfordrer regeringen og Folketinget til at handle nu. Indførelsen af et Kommunalt Udviklingsbidrag er en investering i Danmarks grønne fremtid og en mulighed for at sikre fremdrift og lokal støtte til de nødvendige VE-projekter. Det er mere end blot spørgsmålet om Danmarks grønne politik, balance, forsvars- og sikkerhedspolitik og konkurrencepolitik. Det handler om retfærdighed.

Vi står sammen på tværs af kommuner og organisationer om denne vision og opfordrer alle interesserede parter til at tilslutte sig erklæringen.

Dorte West

Formand for Business Region
MidtVest og Borgmester i
Herning Kommune

Business
Region North
Denmark

Per Bach

Formand for Business Region
North Denmark og Borgmester i
Vesthimmerlands Kommune

lollandkommune

Holger Schou Rasmussen

Borgmester i
Lolland Kommune

FAXE
KOMMUNE

Ole Vive

Borgmester i
Faxe Kommune

GULDBORGSUND

Simon Hansen

Borgmester i
Guldborgsund Kommune

**Rådet for
Grøn
Omstilling**

Bjarke Møller

Direktør for
Rådet for Grøn Omstilling

Hans Stavnsager

Borgmester i
Faaborg-Midtfyn Kommune

Kasper Juncher Bjerregaard

Borgmester i
Norddjurs Kommune

**Svendborg
Kommune**

Bo Hansen

Borgmester i
Svendborg Kommune

NÆSTVED

Carsten Rasmussen

Borgmester i
Næstved Kommune

Randers Kommune

Torben Hansen

Borgmester i
Randers Kommune

Jacob Trøst

Borgmester i
Bornholms Regionskommune

**Business
Region MidtVest**